

Aika: 27.11.2020 klo 8.15-10.00

Paikka: Tampereen kaupunkiseutu, kh. Valimo, Kelloportinkatu 1 B sekä sähköinen Teams-työskentelyalusta

Osallistujat:

Yli-Rajala Juha	konsernijohtaja	Tampere, pj.
Auvinen Oskari	kaupunginjohtaja	Kangasala, 1. vpj.
Hirvonen Tuomas	kunnanjohtaja	Vesilahti (Teams)
Joensuu Jaakko	kansliapäällikkö	Pirkkala (Teams)
Kuusisto Juha	kaupunginjohtaja	Orivesi
Linnamaa Reija	strategiajohtaja	Tampere (Teams)
Nurminen Mikko	johtaja	Tampere
Rämö Heidi	kunnanjohtaja	Lempäälä, 2. vpj. (Teams)
Sorvanto Jarkko	kaupunginjohtaja	Ylöjärvi (Teams)
Väätäinen Eero	kaupunginjohtaja	Nokia (Teams)
Nurminen Päivi	seutujohtaja	esittelijä, TKS
Pohjonen Juhani	seutusihteri	sihteri, TKS

Kutsutut:

Lyly Lauri	seutuhallituksen puheenjohtaja	Tampere
Rossilahti Hannu	ylivohtaja	ARA, 150 § (Teams)
Lindén Jarmo	johtaja	ARA, 150 § (Teams)
Ekholm Virpi	kiinteistöjohtaja	Tampere, 150 § (Teams)
Kuusela Kaisu	seutusuunnittelupäällikkö	TKS, 150 §
Touru Tapani	liikennejärjestelmäpäällikkö	TKS, 151 §

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

149 § AVAUS JA EDELLISEN KOKOUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO.....	3
150 § KOHTUUHINTAISEN ASUNTOTUOTANNON MÄÄRÄ JA PERIAATTEET SEN KOHDENTAMISEKSI KAUPUNKISEUDUN RAKENTEESEEN.....	4
151 § VALTAKUNNALLISEN LIIKENNEJÄRJESTELMÄSUUNNITELMAN LUONNOS	7
152 § TIEDOKSIANNETTAVAT ASIAT.....	9
153 § SEURAAVAT KOKOUKSET	10
154 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN	10

149 § AVAUS JA EDELLISEN KOKOUKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Muistio 13.11.2020, liitteenä.

Asiat	Toimenpiteiden eteneminen	Vastuu
Kaupunkiseudun edunvalvontatyö, tilannekatsaus	Edunvalvontatyö jatkuu suunnitellusti tukeutuen hallitusohjelma tavoitteisiin.	Tampere, edunvalvontayhteisö
Ehdotus ennakkoinnin toimintamallista ja työn käynnistämisestä: seutuluoysi	Ennakointityön organisointi jatkuu suunnitellusti. Malli viedään seutuhallituksen käsittelyyn joulukuussa 2020	TKS
Kuntayhtymän toiminnalliset tavoitteet ja talousarvio vuodelle 2021	Seutuhallituksen käsittelyssä 25.11.	TKS
Yhtymäkokouksen koolle kutsuminen	Yhtymäkokous kokoontuu 17.12. klo 12	TKS
		TKS

150 § KOHTUUHINTAISEN ASUNTOTUOTANNON MÄÄRÄ JA PERIAATTEET SEN KOHDENTAMISEKSI KAUPUNKISEUDUN RAKENTEESSEN

Seutusunnittelupäällikkö Kuusela 18.11.2020

Kaupunkiseudun kunnat ovat sitoutuneet MAL-sopimuksin edistämään kohtuuhintaisen asuntotuotannon rakentumista. Seututason tavoite on ollut 25 %, ja siinä on onnistuttu vaihtelevasti. MAL3 kaudella vuosina tavoitteesta saavutettiin noin 69 prosenttia. Tämä oli selkeä parannus edelliskauteen. Kuitenkin ARA-rahoitteisessa kohtuuhintaisessa vuokra-asuntotuotannossa on suuria kuntakohtaisia eroja ja vain kolme kuntaa ylitti kuntakohtaisen tavoitteen. Kokonaisuudessaan kaupunkiseutu jäi tavoitteestaan 977 asunnolla.

MAL4-sopimuksessa kunnille on esitetty tavoite nostaa kohtuuhintaisen asuntotuotannon osuutta seuraavan kirjauksen mukaisesti:

Kohtuuhintaisen asuntotuotannon osuus on seudulla 25 %, ja kuntien osuus määräytyy Rakennesuunnitelman 2040 jakotaulukon mukaan sopimuskauden alussa. (Liite) Kohtuuhintaisen asuntotuotannon määrä ja kuntaosuudet tarkistetaan Asuntopoliittisen ohjelman päivityksessä, missä tavoitteena on suhteellisen osuuden nostaminen. Valtion ja kuntien yhteistyönä selvitetään toteuttamisedellytykset ja tehdään suunnitelma, jolla valtion tukeman asuntotuotannon osuutta voidaan nostaa alueiden tasapainoinen kehitys huomioiden.

Seutuyksikkö on valmistellut koosteen kohtuuhintaisen asuntotuotannon nykytilasta ja seudullisista kipupisteistä. Koosteessa käsitellään muun muassa ARA:n katsausta seudun markkinatilanteeseen sekä ARA:n lainapäätöksiä seudulla. Koostetta täydennetään niiden vuokra-asuntotuotannon kohteiden selvittelyllä, jotka ovat keskeytyneet ennen ARA:n lainapäätöstä.

Kaupunkiseudun maankäyttö- ja asumisen työryhmä on käynyt asiasta asiantuntijapohjaisen lähetekeskustelun 12.11.2020. Keskusteluissa on noussut esiin kysymykset:

1. ARA-indeksin käyttö lainapäätöksiä perusteena. Pitäisikö kaupunkiseutua katsoa kokonaisuutena kuntakohtaisen tarkastelun sijaan, esimerkiksi vyöhykeperusteisesti?
2. ARA:n ehtojen soveltamisen haasteet: erityisesti tiivistyvässä kaupunkirakenteessa sijaitsevien tonttien kaavamääräykset (esim. pysäköinti ja laatu)

3. ARA-kohteiden sijoittuminen suhteessa eriytymiskehityksen riskin alueisiin (hyvinvointi-indeksin alimmat tasot) ja asuinrakennustyyppien monimuotoisuuden huomioiminen?

Seudun maankäyttö ja asuminen -työryhmä totesi, että kohtuuhintaisen asuntojen markkinat poikkeavat toisistaan erilaisissa yhdyskuntarakennetyypeissä. Isojen vuokrakerrostalojen rakentaminen ei ole mahdollista kaikkialla. Tarvitaan monimuotoisia asuinrakennustyyppisiä kohtuuhintaisuuteen.

Joiltakin kehyskunnilta puuttuu myös oma kuntaomisteinen toimija kohtuuhintaisen asuntojen toteuttamisessa. Tällöin asuntojen saaminen on aina markkinaehtoista toimintaa.

Keskeisten sijaintien haasteiksi ARA-lainapäätösten saamisessa on tunnistettu seuraavat tekijät:

- Liiketilojen rahoittaminen ei onnistu ARAn rahoittaessa vain asuntoja.
- Pysäköintiratkaisuihin liittyvät vaatimukset: Esim. erillisen parkkitalon pysäköintipaikkojen kelpaamattomuus vakuudeksi
- Laatuun liittyvät ristiriidat: ARA kohde ei saisi erottua lähiympäristössään

Nämä tekijät ohjaavat ARAn tukemaa rakennuskantaa keskeisten sijaintien sijasta lähiöihin, mikä vahvistaa eriytymiskehitystä.

Lisäksi tunnistettiin haasteiksi lyhyen korkotuen epäselvyydet ja rahoituksen rajallisuus. Kunnat kokivat vaikeaksi sitoutua nykyisellä ARA:n rahoitusmekanismilla korkeampiin kohtuuhintaisen asuntotuotannon tavoitteisiin.

Jotta tavoitetta voidaan nostaa, kunnan, ARA:n ja rakennuttajan muodostama kolmikanta pitää saada toimimaan nykyistä paremmin.

Ylijohtaja Hannu Rossilahti ja johtaja Jarmo Lindén ARA:sta on kutsuttu kokoukseen. (Teams)

Seutusuunnittelupäällikkö Kaisu Kuusela on kutsuttu kokoukseen.

Liite.

- Kohtuuhintaisen asuntotuotannon nykytila ja tunnistetut kipupisteet, pdf.

Kuntajohtajakokous 27.11.2020

Seutujohtaja Nurminen:

Päätösehdotus.

Kuntajohtajakokous päättää omalta osaltaan

käydä keskustelun ARAn johdon kanssa kohtuuhintaisen asuntotuotantotavoitteen saavuttamisen keinoista.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

151 § VALTAKUNNALLISEN LIIKENNEJÄRJESTELMÄSUUNNITELMAN LUONNOS

Seutujohtaja Päivi Nurminen

Parlamentaarinen ohjausryhmä on hyväksynyt liikennejärjestelmäsuunnitelman luonnoksen lähetettäväksi lausuntokierrokselle tammikuussa 2021. Ennen lausuntokierrosta arvioidaan vielä suunnitelmaluonnoksen vaikutukset.

Suunnitelmassa esitetään

1. Yleiset lähtökohdat
2. Liikennejärjestelmän nykytila ja toimintaympäristön muutokset
3. Visio liikennejärjestelmän kehittämiseksi vuoteen 2050 – kestävä ja saavutettava Suomi
4. Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteet ja niitä tarkentavat strategiset linjaukset
5. Toimenpideohjelma
6. Valtion rahoitusohjelma
7. Vaikutusten arvioinnin yhteenveto
8. Evästyksiä seuraavan suunnitelman laatimiseen

Lausuntokierroksen jälkeen valtioneuvosto antaa ensimmäisen valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman selontekona eduskunnalle keväällä 2021. Väylävirasto laatii tämän jälkeen valtion väyläverkkoja koskevan investointiohjelman seuraavaksi 6-8 vuodeksi hyödynnettäväksi mm. valtion talousarvioesitysten valmistelussa.

Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma on yksi seudullisen edunvalvonnan kohde, johon mm. neljä MAL-seutua ovat yhdessä pyrkineet vaikuttamaan. Pääviestit ovat olleet:

- Kaupunkiseutujen välistä saavutettavuutta on parannettava
- Kaupunkiseutujen sisäistä kestävää liikennejärjestelmää ja yhdyskuntarakennetta tuettava
- Liikennejärjestelmän rahoituskumppanuutta on selkeytettävä ja rahoitusta on uudistettava

Tampereen seudun erityiset edunvalvontakohteet ovat koskeneet Tampereen henkilöratapihaa, Tampereen järjestelyratapihaa, raitiotietä ja lähijunaliikennettä, maanteiden osalta Vaitinaron liittymää ja valtatieverkoston parantamista (Vt9, Vt12, Vt3) sekä Suomi-rataa, päärataa ja Tampere-Pirkkala lentokenttää.

Liikennejärjestelmäpäällikkö Tapani Touru esittelee luonnoksen pääkohdat ja analysoi kirjauksia MAL-seutujen ja Tampereen kaupunkiseudun tavoitteiden näkökulmasta.

Kuntajohtajakokous 27.11.2020

Päätösehdotus.

Seutujohtaja Nurminen:

Kuntajohtajakokous päättää

merkitä saadun esittelyn tiedoksi ja

keskustella ensivaiheen näkemyksistä VLJS:n luonnoksen lausuntoon.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

152 § TIEDOKSIANNETTAVAT ASIAT

Seutujohtajan infoasiat:

Seutufoorumi pidetään 3.12.2020 iltapäivällä webinaarina.

Kunnanhallitusten, seutuhallituksen ja kuntajohtajien asuntopoliittinen työkokous 8.2.2020 iltapäivällä.

Väestötiedot lokakuu 2020 toimitetaan kokoukseen.

Kuntajohtajien info ja keskusteluasiat:

Suomi-rata, tilannekatsaus

153 § SEURAAVAT KOKOUKSET

10.00-10.15

13.11. ETÄkokous,
Ennakointityön toimintamalli
Edunvalvonta
TA-2021, päätös

25.11. Asuntopoliittinen tavoitetyöpaja SH + KJK ETÄ

27.11. LÄSNÄkokous,
ARA-keskustelu, Rossilahti ja Linden
VLJS, tilannekatsaus

3.12 Seutufoorumi klo 13-16 webinaari

11.12. ETÄkokous
BT
Lähijunaselvitys
Seutustrategia/arvioinnin tulokset

Vuoden 2021 kokoukset perjantaisin klo 8.15-10.15.

15.1.
Rakennesuunnitelman tilannekuva
MRL-uudistus, tilannekatsaus
Maakuntauudistus
Aspol tavoitetyöpaja, valmistelu
KÄPY-loppuraportti

20.1. seminaari

29.1.,

8.2. KH-työpaja

12.2., 26.2., 12.3., 26.3., 9.4., 23.4., 7.5, 21.5., 4.6., 18.6.,

Heinäkuussa ei kokouksia

6.8., 20.8., 3.9., 17.9., 1.10., 15.10., 29.10., 12.11., 26.11., 10.12.

154 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.00.